

C-483/23. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2023. július 26.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. április 11.

Felperesek:

A

B

C

D

T

Alperesek:

Ministero dell'Economia e delle Finanze

Comitato di Sicurezza Finanziaria

Agenzia del Demanio

Az alapeljárás tárgya

Közigazgatási kereseti kérelem, amelyet bizalmi vagyonkezelésbe adott gazdasági társaságok terjesztettek elő a közigazgatási hatóság azon határozata ellen, amellyel az e társaságok társasági részesedéseinek és vagyonának befagyasztását rendelte el azon okból, hogy e társaságok közvetve a 269/2014/EU rendeletben előírt korlátozó intézkedések címzettjeinek jegyzékébe felvett vagyonrendelőhöz kapcsolódnak.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az EUMSZ 276. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem, amelynek tárgyát a 476/2014/EU rendelettel módosított, az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 269/2014/EU rendelet 2. cikke (1) bekezdésének értelmezése képezi; különösen a bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon „hovatarozása” és „ellenőrzése” fogalmának a vagyonrendelő személyére tekintettel történő értelmezése.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 1) Úgy kell-e értelmezni a 269/2014/EU rendelet 2. cikkének (1) [bekezdését], hogy a befagyasztásra vonatkozó intézkedés a rendelet I. mellékletében említett vagyonrendelő (megjelölt vagy jegyzékbe vett személy) által bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon vagy erőforrások esetében is elfogadható, akit/amelyet úgy kell tekinteni, mint olyan jogalanyt, akihez/amelyhez e vagyon és ezen erőforrások tartoznak?
- 2) [N]emleges válasz esetén: [ú]gy kell-e értelmezni a 269/2014/EU rendelet 2. cikkének (1) [bekezdését], hogy a befagyasztásra vonatkozó intézkedés a rendelet I. mellékletében említett vagyonrendelő (megjelölt vagy jegyzékbe vett személy) által bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon vagy erőforrások esetében is elfogadható, akit/amelyet úgy kell tekinteni, mint az azon jogalanyhoz kapcsolódó személyt, akihez/amelyhez e vagyon és ezen erőforrások tartoznak[?]
- 3) [N]emleges válasz esetén: [ú]gy kell-e értelmezni a 269/2014/EU rendelet 2. cikkének (1) [bekezdését], hogy a befagyasztásra vonatkozó intézkedés a rendelet I. mellékletében említett vagyonrendelő (megjelölt vagy jegyzékbe vett személy) által bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon vagy erőforrások esetében is elfogadható, akit/amelyet úgy kell tekinteni, hogy e vagyon és erőforrások az ellenőrzése alatt állnak?

A hivatkozott nemzetközi jogi rendelkezések

A vagyonkezelőkre alkalmazandó jogról és elismerésükről szóló, 1985. július 1-jén Hágában elfogadott egyezmény. Különösen:

A 2. cikk (1) bekezdése:

„Ezen Egyezmény alkalmazásában »bizalmi vagyonkezelési konstrukció« valamely személy, a vagyonrendelő által – élők közötti vagy halál esetére szóló jogügylettel – létrehozott jogviszony, amennyiben egy kedvezményezett érdekében vagy meghatározott célra vagyon került valamely vagyonkezelő ellenőrzése alá.”

A 2. cikk (2) bekezdése:

„[...]

- a) a bizalmi vagyonkezelési konstrukció vagyona elkülönült vagyon, és nem része a vagyonkezelő vagyonának;
- b) a bizalmi vagyonkezelési konstrukció vagyona a vagyonkezelő nevén vagy a vagyonkezelő érdekében eljáró más személy nevén szerepel;
- c) a vagyonkezelő a bizalmi vagyonkezelés feltételei és a konkrét jogszabályi rendelkezések szerint jogosult és köteles [a] vagyont igazgatni, kezelni vagy azzal rendelkezni, és e tekintetben felelősséggel tartozik.”

A 6. cikk (1) bekezdése:

„A bizalmi vagyonkezelési konstrukcióra a vagyonrendelő által választott jog az irányadó. [...]

A hivatkozott uniós rendelkezések

Az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló 2014/145/KKBP határozat módosításáról szóló, 2022. február 28-i (KKBP) 2022/337 tanácsi határozat.

A 2014. május 12-i 476/2014/EU tanácsi rendelettel módosított és a 2022. február 28-i (EU) 2022/336 tanácsi végrehajtási rendelettel végrehajtott, az Ukrajna területi integritását, szuverenitását és függetlenségét aláásó vagy fenyegető intézkedések miatti korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. március 17-i 269/2014/EU tanácsi rendelet.

A pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Decreto legislativo 22 giugno 2007, n. 109 - Misure per prevenire, contrastare e reprimere il finanziamento del terrorismo e l'attività dei Paesi che minacciano la pace e la sicurezza internazionale, in attuazione della direttiva 2005/60/CE (a 2005/60/EK irányelv alkalmazásában a terrorizmus finanszírozásának, valamint az országok nemzetközi békét és biztonságot veszélyeztető tevékenységeinek megelőzésére, az ellenük való küzdelemre és azok visszaszorítására irányuló intézkedésekről szóló, 2007. június 22-i 109.sz., felhatalmazáson alapuló

törvényerejű rendelet). Különösen a 3. cikk (a Ministero dell’Economia e delle Finanze [gazdasági és pénzügyminisztérium, Olaszország] keretében működő Comitato di Sicurezza Finanziaria [pénzügyi biztonsági bizottság, Olaszország] létrehozása, amely az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európai Unió és a Ministro dell’economia delle finanze [gazdasági és pénzügyminiszter, Olaszország] által elrendelt, befagyasztásra vonatkozó intézkedéseket alkalmazza) és az 5. cikk (a befagyasztott erőforrások átruházásának, az azok feletti rendelkezésnek vagy azok felhasználásának tilalma, valamint a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személyek közvetlen vagy közvetett rendelkezésére bocsátásának vagy javukra történő elkülönítésének tilalma).

Decreto legislativo 25 maggio 2017, n. 90 - Attuazione della direttiva (UE) 2015/849 e del regolamento (UE) n. 2015/847 riguardante i dati informativi che accompagnano i trasferimenti di fondi (az (EU) 2015/849 irányelv és a pénztátalásokat kísérő adatokról szóló (EU) 2015/847 rendelet végrehajtásáról szóló, 2017. május 25-i 90. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet). Konkrétan a 2. cikk 1. bekezdése arra kötelezi a kifejezett bizalmi vagyongazdálkodási konstrukciók vagyongazdálkodóit, hogy megfelelő és naprakész információkkal rendelkezzenek a bizalmi vagyongazdálkodási konstrukció tényleges tulajdonosairól (vagyongazdálkodó, vagyongazdálkodó, vagyongazdálkodást ellenőrző személy, kedvezményezett, valamint minden olyan személy, aki tényleges ellenőrzést gyakorol a bizalmi vagyongazdálkodásba adott vagyon felett).

Decreto legislativo 21 novembre 2007, n. 231 - Attuazione della direttiva 2005/60/CE nonché della direttiva 2006/70/CE che ne reca misure di esecuzione, come modificato dal Decreto legislativo n. 90/2017 (a 90/2017. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelettel módosított, a 2005/60/EK irányelv, valamint az arra vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról szóló 2006/70/EK irányelv végrehajtásáról szóló, 2007. november 21-i 231. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet).

Legge 16 ottobre 1989, n. 364 - Ratifica ed esecuzione della convenzione sulla legge applicabile ai trusts e sul loro riconoscimento, adottata a L’Aja il 1° luglio 1985 (a vagyongazdálkodókra alkalmazandó jogról és elismerésükről szóló, 1985. július 1-jén Hágában elfogadott egyezmény megerősítéséről és végrehajtásáról szóló, 1989. október 16-i 364. sz. törvény), amely lehetővé teszi Olaszországban a bizalmi vagyongazdálkodás eszközének alkalmazását.

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 A felperesek, a B, az A, a C és a D társaság kereskedelmi jellegű tevékenységet folytatnak, és teljes mértékben egy Bermudán székhellyel rendelkező társaság ellenőrzése alatt állnak (a továbbiakban: anyavállalat), amelyet magát is bizalmi vagyongazdálkodásba (a továbbiakban: bizalmi vagyongazdálkodási konstrukció) adtak. A bizalmi vagyongazdálkodási konstrukciót egy természetes személy (a továbbiakban:

vagyonrendelő) hozta létre a 2014. december 22-én módosított, 2007. július 18-i aktussal, és arra Bermuda állam joga az irányadó.

- 2 A bizalmi vagyonkezelési konstrukció rendelkezik vagyonkezelővel – amelynek szerepét a T társaság látja el, és amelynek feladata, hogy a létesítő okirat rendelkezéseinek megfelelően kezelje és igazgassa az átadott vagyont, és a bizalmi vagyonkezelési konstrukció megszűnésekor vagy annak megfelelően az átadott vagyont átruházza a kedvezményezettekre – és vagyonkezelést ellenőrző személlyel is, aki olyan kívülálló természetes személy, akinek feladata a bizalmi vagyonkezelési konstrukció keretében előírt program megfelelő végrehajtásának biztosítása. Ezek az ügyvezető szervek idővel megváltoztak.
- 3 A vagyonrendelő eredetileg a bizalmi vagyonkezelési konstrukció kedvezményezettjei közé tartozott a (bizalmi vagyonkezelési konstrukcióból a 2017. december 19-i aktussal kizárt) testvérével és unokáival, valamint (jelenleg nem létező) leszármazóival együtt, de a 2022. február 7-i aktussal kizárták a bizalmi vagyonkezelési konstrukcióból. Úgy tűnik, hogy a vagyonrendelő nem válhat újból kedvezményezetté, és nem rendelkezik a bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon kezelésére vagy felhasználására vonatkozó jogkörökkel.
- 4 Az Európai Unió Tanácsa a 2014/145/KKBP határozat módosításáról szóló, 2022. február 28-i (KKBP) 2022/337 határozattal és a 269/2014/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2022. február 28-i (EU) 2022/336 végrehajtási rendelettel felvette a vagyonrendelőt a fent említett uniós rendelet által előírt intézkedések címzettjeinek jegyzékébe.
- 5 A gazdasági és pénzügyminisztérium keretében létrehozott pénzügyi biztonsági bizottság ezért a B, az A, a C és a D társaság jogi képviselőjével/ügyvezetőjével 2022. március 16-án közölt határozattal a 269/2014/EU rendelet (2. cikk) és a 109/2007. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet (a továbbiakban: D. Lgs. n. 109/2007) alapján elrendelte a B, az A, a C és a D társaság társasági részesedéseinek és vagyonának „befagyasztását” (a továbbiakban: befagyasztást elrendelő határozat), mivel azok „közvetett módon a [vagyonrendelőhöz] [mint tényleges tulajdonoshoz] kapcsolódnak”, akit a későbbiekben felvettek a 2022/336 végrehajtási rendelettel módosított 269/2014 rendelet mellékletében szereplő jegyzékbe.
- 6 A B, az A, a C és a D társaság, valamint a T társaság (vagyonkezelő) a 2022. május 11-én benyújtott keresetlevelükkel a befagyasztást elrendelő határozat megsemmisítését kérte a kérdést előterjesztő bíróságtól.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 7 A felperesek álláspontja szerint a befagyasztást elrendelő határozat kizárólag a 269/2014 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely – a 476/2014 rendelet által bevezetett módosítást követően – előírja, hogy az e rendelet I. mellékletében felsorolt természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez

vagy a velük összefüggésbe hozható természetes vagy jogi személyekhez, szervezetekhez vagy szervekhez (a továbbiakban: jegyzékbe vett személyekhez) tartozó, az ezek birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló minden pénzeszközt és gazdasági erőforrást be kell fagyasztani. E módosítással törölték a „birtokában lévő vagy ellenőrzése alatt álló” kifejezéseket követő „közvetlenül vagy közvetve” kifejezéseket; a felperesek álláspontja szerint ezért sem a vagyonnak a jegyzékbe vett személlyel való közvetett kapcsolata, sem pedig a rendelkezésben tételesen felsorolt esetektől, azaz a jegyzékbe vett személyhez való tartozástól, általa történő birtoklástól vagy ellenőrzéstől eltérő esetek nem tekinthetők relevánsnak mint a befagyasztott vagyon és a jegyzékbe vett személyek közötti kapcsolóelvek.

- 8 A felperesek tehát azt állítják, hogy a befagyasztást elrendelő határozat jogellenes, mivel ők teljes mértékben a jegyzékbe vett személy, vagyis a vagyonrendelő befolyásán kívül esnek. A vagyonukat – annak az őket ellenőrző társaság bizalmi vagyonkezelésbe adásával – elkülönítették a vagyonrendelő vagyonától, és a vagyonrendelőnek a bizalmi vagyonkezelési konstrukció kedvezményezettjeinek köréből történő kizárását követően a vagyont a T társaságra mint vagyonkezelőre ruházták át. A létesítő okirat és az alkalmazandó jog értelmében tehát a vagyonrendelő nem rendelkezik semmilyen (közvetlen vagy közvetett) irányítási és ellenőrzési jogkörrel, és többé már nem gyakorolhatta befolyását.
- 9 A gazdasági és pénzügyminisztérium álláspontja szerint a határozat teljes mértékben jogszerű, és előadja, hogy a bizalmi vagyonkezelésbe adásból – mivel az nem rendelkezik az átruházás joghatásával – nem következik a vagyonrendelő és a bizalmi vagyonkezelésbe adott – B, A, C és D felperes vagyonát és társasági részesedéseit is magában foglaló – vagyon és jogviszonyok közötti kapcsolat teljes megszakadása.
- 10 Álláspontjának alátámasztása céljából a 2015/849 irányelvre hivatkozik. Ezen irányelv 3. cikke 6. pontja b) alpontjának i. alpontja szerint a bizalmi vagyonkezelés esetében a vagyonrendelő a „tényleges tulajdonosok”, vagyis azon személyek közé tartozik, „aki[k] az ügyfél végső tulajdonosa[i], vagy végső irányítást gyakorol[nak] fölötté, és/vagy azon természetes személy(ek), aki(k)nek nevében valamely ügyletet végrehajtanak, vagy valamely tevékenységet folytatnak”. Ezenkívül a gazdasági és pénzügyminisztérium megjegyzi, hogy még ha a vagyonrendelő már nem is kedvezményezettje a vagyonnak, az mégis „újból” a tulajdonába „kerülhet”/rendelkezésére állhat abban az esetben, ha a vagyon nem száll át a kedvezményezettként kijelölt személyekre (például a vagyonról való lemondás vagy a bizalmi vagyonkezelési konstrukció idő előtti megszűnése esetén).

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 11 A kérdést előterjesztő bíróság kétségeket táplál a 269/2014 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének helyes értelmezését, különösen pedig e szabályozásnak a

bizalmi vagyonkezelési konstrukció eszköze alkalmazása esetén a vagyonrendelő helyzetére gyakorolt következményeit és hatásait illetően, amennyiben a vagyonrendelő nem az átadott vagyon kezelője vagy felhasználója, nem tölt be további tisztséget, és nem minősül végső kedvezményezettnek.

- 12 A kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az átadás tárgyát képező vagyon, erőforrások és jogviszonyok tekinthetők-e mégis a vagyonrendelőhöz „tartozóknak”, noha ez utóbbi nem minősül sem az átadott vagyon felhasználójának vagy kezelőjének, sem pedig végső kedvezményezettjének, vagy azok a vagyonrendelőhöz kapcsolódó személyhez „tartozóknak”, illetve - végső soron - a vagyonrendelő által „ellenőrzötteknek”, tekinthetők-e, amiből következően a jegyzékbe vett vagyonrendelő által bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon esetében alkalmazhatók a 269/2014/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében előírt, befagyasztásra vonatkozó intézkedések.
- 13 A vagyonrendelőhöz való tartozás kritériumát illetően rámutat arra, hogy a bizalmi vagyonkezelés nemzetközileg elismert rendszere és a hágai egyezmény 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a vagyonrendelő által átadott vagyon formailag a vagyonkezelő nevére kerül, aki azt a létesítő okirat és az alkalmazandó jog alapján igazgatja és kezeli. A vagyonkezelő tehát a vagyon feletti rendelkezési jognak, a tulajdonjog fő jellemzőjének a jogosultjává válik. E rendelkezési jog azonban nem illeti meg teljes egészében, mivel azt korlátozza a létesítő okiratban szereplő megkötések tiszteletben tartásának és a vagyon kedvezményezettek részére – a létesítő okiratnak megfelelően – történő átruházása szükségessége. Az említett átruházás időpontjában a kedvezményezettek teljes körű tulajdonjogot szereznek a vagyon felett.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy az intézmény célja elsősorban a vagyonrendelő érdekének szolgálata, aki a személyes vagyonát elkülöníti az átadott vagyontól és jogoktól, közben pedig mentesül a kezelés terhei alól, amelyek – a vagyonkezelő vagyonától történő további elkülönítést eredményezve – a formális átírással egyidejűleg a vagyonkezelőre szállnak át.
- 15 Következésképpen úgy tekinthető, hogy a vagyonkezelő nevére történő formális átírásból a vagyon tényleges átruházása helyett kizárólag a vagyon ingyenes, lényegében (mindenekelőtt a vagyonrendelő személyes vagyonához képest történő) vagyonelkülönítést szolgáló egyszerű átírása következik. A kérdést előterjesztő bíróság e megközelítés alátámasztása céljából azon nemzeti ítélkezési gyakorlatra (Corte di cassazione [semmitőszék, Olaszország]) utal, amely szerint a vagyon vagyonkezelő nevére történő átírása „ingyenesen történik, de nem jár átruházási joghatásokkal, mivel nem eredményez végleges juttatást a vagyonkezelő részére, aki kizárólag arra köteles, hogy a vagyont a vagyonelkülönítés rendszerében igazgassa és megőrizze annak a bizalmi vagyonkezelési konstrukció kedvezményezettjeire történő átruházásáig. A bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon tehát – legalábbis a kedvezményezettekre történő végleges átruházásig – továbbra is a vagyonrendelőhöz „tartozik”. Következésképpen a befagyasztást elrendelő határozat meghozatala

szempontjából – legalábbis a vagyon kedvezményezettekre történő átruházásáig – teljesül a 269/2014 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében előírt feltétel, amely szerint a vagyon a jegyzékbe vett személyhez „tartozik”.

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság szerint a „hozzátartozás” fent említett cikkben szereplő fogalma magában foglalhatja mind azt a hagyományos helyzetet, amelyben az I. mellékletben említett személy a vagyon teljes és kizárólagos tulajdonával rendelkezik, mind pedig az olyan „atipikus” vagy „hibrid” helyzeteket – mint például a vagyon bizalmi vagyonkezelésbe adását –, amelyekben a vagyon formálisan egy személy (vagyonkezelő) nevében szerepel, aki azonban lényegében nem tekinthető tényleges tulajdonosnak, mivel nem bír teljes és feltétel nélküli rendelkezési joggal.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy – amint arra a gazdasági és pénzügyminisztérium rámutatott – a bizalmi vagyonkezelésbe adott vagyon a kedvezményezett harmadik személyekre történő átruházásig egyébként véglegesen visszakerülhet a vagyonrendelő formális tulajdonába abban az esetben, ha a bizalmi vagyonkezelési konstrukció idő előtti megszüntetését rendelik el, és abban az esetben is, ha a kedvezményezettek nem fogadják el az átadott vagyon átruházását; másképpen fogalmazva, a rendelkezésre bocsátott vagyon vagyonrendelőhöz „tartozása” az átadás következtében nem szűnik meg véglegesen.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság – azon értelmezés alátámasztása céljából, amely szerint a vagyonrendelő jogi szempontból releváns kötődése a vagyon formális tulajdonjogának megváltozását követően is fennáll – a 2015/849 irányelvre emlékeztet, amelynek célja annak megakadályozása, hogy az uniós pénzügyi rendszert pénzmosás és terrorizmus finanszírozása céljára használják fel. Ezen irányelv 3. cikkének 6. pontja b) alpontjának i. alpontja értelmében bizalmi vagyonkezelés esetében a vagyonrendelő az e rendelkezésben említett többi feljogosított személlyel együtt „tényleges tulajdonosnak minősül”, vagyis „olyan természetes személy, aki az ügyfél végső tulajdonosa, vagy végső irányítást gyakorol fölötte, és/vagy azon természetes személy(ek), aki(k)nek nevében valamely ügyletet végrehajtanak [...]”. A kérdést előterjesztő bíróság egyértelművé teszi, hogy a nemzeti jogban ehhez hasonló rendelkezés van hatályban (a 90/2017. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 2. cikkének 1. bekezdésével módosított, 231/2007. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 22. cikkének 5. bekezdése).
- 19 Ezenkívül, a 3. cikk 6. pontja b) alpontjának v. alpontja „a kezelt vagyon felett közvetlen vagy közvetett tulajdonlás” lehetőségéről rendelkezik.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság szerint az, hogy a 2015/848 irányelv tárgyi hatálya eltér a 269/2014 rendelet hatályától, nem akadályozza meg ezen irányelvnek az említett rendelet 2. cikkének (1) bekezdése értelmezése céljából történő felhasználását: a vagyonkezelő mindkét helyzetben olyan személy, aki a bizalmi vagyonkezelési konstrukció irányításában vagy céljait illetően fontos szerepet

betöltő más személyekkel (a vagyongekezelővel vagy a kedvezményezettekkel) együtt továbbra is jelentősen kapcsolódik az átadott vagyonhoz, és valamilyen módon befolyásolhatja azok kezelését. A „hozzátartozásnak” a 269/2014 rendelet 2. cikke (1) bekezdésében szereplő fogalma tehát nem csak azokat az eseteket foglalhatja magában, amelyekben a vagyon formálisan vagy közvetlenül a jegyzékbe vett személyhez tartozik, hanem azokat az eseteket is, amelyekben a bizalmi vagyongekezelési konstrukció esetéhez hasonlóan „jelentős vagy közvetett hozzátartozásról” van szó: ezekben az esetekben valamely személy (a vagyongekezelő) annak ellenére, hogy nem birtokolja közvetlenül az átadott vagyont, és nem is rendelkezik azzal, illetve az nem szerepel a nevében, objektíve képes arra, hogy jelentős befolyást gyakoroljon a vagyonra, akár azért, mert azok formális tulajdonjogát is visszaszerezheti, akár pedig azért, mert a bizalmi vagyongekezelési konstrukció létrehozásával, valamint azzal, hogy a kezelést és az ellenőrzést az általa kiválasztott, bizalmát élvező személyekre bízta, előzetes jelleggel irányítani tudja annak felhasználását (és különösen végső rendeltetését).

- 21 A kérdést előterjesztő bíróság másodlagosan, a vagyongekezelőhöz kapcsolódó (természetes vagy jogi) személyhez tartozás kritériumát illetően rámutat arra, hogy a rendelet 2. cikkének (1) bekezdése – azáltal, hogy nemcsak a jegyzékbe vett természetes vagy jogi személyhez tartozó vagyon befagyasztását rendeli el, hanem a „hozzá kapcsolódó” természetes vagy jogi személyekhez (vagy szervezetekhez vagy szervekhez) tartozó vagyon befagyasztását is – a bizalmi vagyongekezelési konstrukció esetére is vonatkozhat. Az I. mellékletben jegyzékbe vett vagyongekezelő nevében már nem szereplő vagyon ugyanis továbbra is jelentős mértékben kapcsolódik a vagyongekezelőhöz; a vagyongekezelő a vagyongekezelő által kiválasztott, hozzá kapcsolódó olyan személy, aki a vagyongekezelő által kívánt program szerint kezeli az utóbbi által átadott vagyont.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság harmadlagosan, a 269/2014/EU rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerinti, befagyasztásra vonatkozó intézkedések jogszerűsége szempontjából úgy ítéli meg, hogy kijelenthető, hogy a vagyongekezelő mindenképpen „ellenőrizni” tudja az átadott vagyont, a bizalmi vagyongekezelési konstrukció kialakítására figyelemmel, mivel akarata végső soron továbbra is meghatározó az átadott vagyon viszonylatában (a bizalmi vagyongekezelési konstrukció létrehozása, a kezeléssel és felügyelettel megbízott kulcsfontosságú személyek kinevezése, a végleges program meghatározása és a vagyon juttatására vonatkozó szabályok meghatározása). E körülmény tehát attól függetlenül valósul meg, hogy a vagyongekezelő nem rendelkezik az átadott vagyon kezelésére és az azzal való közvetlen rendelkezésre vonatkozó jogkörrel, és nem tartozik a kedvezményezettek körébe. A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben utal a Bíróság ítélkezési gyakorlatára, amelyben a Bíróság által alkalmazott fogalom meghatározás szerint az „ellenőrzés” „lehetőség meghatározó befolyás gyakorlására, amelyet jogok, szerződések vagy más egyéb eszközök alapoznak meg” (a Bíróság negyedik tanácsának 2020. március 4-i ítélete, C-10/18 P, ECLI:EU:C:2020:149).

- 23 A kérdést előterjesztő bíróság végül úgy ítéli meg, hogy a bizalmi vagyonkezelési konstrukció érvényességi ideje alatt, a létesítő okirat elfogadását követően nem következhet be változás az egyébként a létesítő okirat rendelkezéseiben meghatározott ügyvezetésben. Megállapítja, hogy a Bíróság adott esetben tisztázni fogja azokat az előfeltételeket, amelyek lehetővé teszik annak megállapítását, hogy a vagyonrendelő a vagyon felett még e változásokat követően is „ellenőrzést” gyakorol-e, a vagyonrendelő hozzájárulásától függetlenül, még akkor is, ha nem tűnik úgy, hogy ez utóbbi az átadott vagyon kezelésére vagy felhasználására vonatkozóan továbbra is jogosultságokkal rendelkezne.

MUNKADOKUMENTUM